

Datum
2009-03-01

Skanska i Sveriges kemikaliekrav

Produkter (kemiska produkter och byggvaror) skall vara kontrollerade gentemot Skanska i Sveriges *förbudslista* samt Skanska i Sveriges kriterier för *utfasning*. Kemiska produkter skall även kontrolleras mot kriterier för *observera fara*. En produkt som klarar dessa krav är *godkänd*.

Datum
2009-03-01

Förbud

Förbudslistan innehåller ämnen som strider mot Skanska i Sveriges policy eller mot svensk lag. Inköp eller användande av produkter som innehåller dessa ämnen är därför förbjudet inom Skanska i Sverige, och av dess underentreprenörer.

Ämne	Användningsområde	Haltgräns (vikt%)
Akrylamid monomerer	Laboratorieundersökningar. Injektionsmedel, fällningsmedel, färger och lacker.	<0,1
Arsenik som träskydd. (Gäller även virke för användning i kontakt med mark och vatten samt användning i marin miljö. Undantagsregler finns.)	Träskyddsbehandling (impregnering) av virke.	0
Asbest	Ventilationskanaler, skivmaterial samt isolerings- fyllnads- och armeringsmaterial. Kan förekomma i äldre konstruktioner och produkter.	<0,5
Bly i elektriska och elektroniska produkter.	Förekommer exempelvis i lödningar.	<0,1
Bromerade flamskyddsmedel PBB (polybromerade bifenyler) pentaBDE (penta-bromdifenyleter) oktaBDE (oktabromdifenyleter) dekaBDE (dekabromdifenyleter)	Kan förekomma i t.ex. isolering, plaster, textilier, strömbrytare, reläer och säkringar.	<0,1
CFC	Köldmedia samt drivgas i isolering, fogsium och sprayflaskor.	0
1,4-diklorbensen	Lösningsmedel.	<0,1
Erionit	Kan förekomma som förorening i andra naturliga zeoliter som används till katalysatormassa och jonbytare.	<1
Haloner	Köldmedia och brandsläckningsmedel.	0
HCFC vid nyinstallation och påfyllning.	Köldmedium.	0
Kadmiumämne för ytbehandling, som stabilisator eller som färgämne. I elektriska och elektroniska produkter.	Ytbehandling, stabilisator och färgämne.	<0,01
Klorerade lösningsmedel Undantag finns bl a för metylenklorid för analysarbete, avser lagkrav.	Rengöringsprodukter.	<0,5
Krom som träskydd ovan mark. (Undantagsregler finns).	Tryckimpregnering.	<0,5

Datum

2009-03-01

Ämne	Användningsområde	Haltgräns (vikt%)
Krom VI lösligt sexvärt krom i cement och beredningar som innehåller cement, samt i elektriska och elektroniska produkter.	Sexvärt krom förekommer naturligt i cement. Cementen måste kromatreduceras aktivt av tillverkaren. Sexvärt krom används även som ytbehandling.	<0,0002 (i cement) <0,1 (i elektriska och elektroniska produkter)
Kvicksilver Termometrar, nivåvakter, tryckvakter, reläer, elektriska brytare, kontakter för kontinuerlig strömöverföring, mätinstrument, brunnstombsbatterier, ljuskällor.		<0,025
Metylklorometyleter undantaget forskning, utveckling och analysarbete i yrkesmässig verksamhet.	Rengöringsmedel	<0,1
Nonylfenol och nonylfenoletoxilat för rengöring, metallbearbetning och som beståndsdel i bekämpningsmedel och biocider.	Tensid i bl.a. rengöringsmedel.	<0,1
PCB	Mjukgörare i bl a fogmassor samt kondensator- och transformatorolja.	0
PFOS	Används i t.ex. impregnerat papper och textilier, rengöringsmedel (t.ex. golvpols) och brandsläckningsskum.	<0,005 (som ämne eller i beredningar) <0,1 (i halvfabrikat eller varor) (<1 µg/m ² i textilier eller andra belagda material)
Stenkolstjära/Kreosot Behandlat trä för användning inuti byggnader, på lekplatser, i parker, trädgårdar och anläggningar för friluftsliv.	Träskyddsbehandling av virke.	0
Tennföreningar I båtbottnfärger och antifoulingfärger samt i redskap och utrustning som helt eller delvis sänks ned i vatten	Tillsats i färg.	0

Datum

2009-03-01

Utfasning och Observera fara

Utfasning

Produkter innehållande ämnen med en eller flera av nedanstående egenskaper får inte användas inom Skanska i Sverige eller av dess underentreprenörer om halterna överskrider de angivna i kolumnen *Utfasning*. Undantag görs enbart om alternativ saknas, och i sådana fall krävs en motivering.

Listan över egenskaper är identisk med BASTAs egenskapskriterier. Kriterierna består dels av ett antal grundkriterier som gäller för alla typer av produkter, samt ett antal tilläggs-kriterier som endast gäller för kemiska produkter.

Halterna beräknas utifrån produkten så som den levereras till byggarbetsplats eller motsvarande.

Observera fara

Observera fara omfattar enbart några av nedanstående egenskaper, och gäller enbart kemiska produkter. Kemiska produkter innehållande ämnen med någon eller några av dessa egenskaper i halter inom intervallet angivet i kolumnen *Observera fara* får denna värdering. Sådana produkter skall hanteras på ett sådant sätt att riskerna minimeras, och i första hand skall ett godkänt alternativ väljas.

Även produkter innehållande specifika ämnen/ämnesgrupper om vilka t.ex. kunskapen ej är tillräcklig kan, baserat på försiktighetsprincipen, få värderingen *utfasning* eller *observera fara*. Undantag och tillägg ifrån vissa av nedanstående egenskaper för specifika produkter kan också förekomma.

Datum
2009-03-01

Grundkriterier som gäller för alla typer av produkter

Egenskaper (ämnen)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %)	
1. Cancerframkallande	a) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen cancerframkallande i kategori 1 eller 2 ¹ (R45, R49)	<0,1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
	b) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen cancerframkallande i kategori 3 ¹ (R40)	<1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
2. Mutagena	a) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen mutagen i kategori 1 eller 2 ¹ (R46)	<0,1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
	b) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen mutagen i kategori 3 ¹ (R68)	<1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
3. Reproduktionstoxiska	a) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen reproduktionstoxisk i kategori 1 eller 2 ¹ (R60 och/eller R61)	<0,5 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
	b) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen reproduktionstoxisk i kategori 3 ¹ (R62 och/eller R63)	<5 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
4. Hormonstörande	Det finns ännu inga allmänt vedertagna kriterier för hormonstörande ämnen. Kriteriedokumentet kommer att kompletteras när sådana har fastställts.		

Datum
2009-03-01

Egenskaper (ämnen)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %)	
5. Mycket persistenta och mycket bioackumulerbara organiska ämnen (vPvB)	Ämnen med 1. en halveringstid >60 dagar i marint eller sötvatten eller >180 dagar i marint eller sötvattensediment samt 2. BCF (Bio Concentration Factor) >5000	<0,1	-
6. Persistenta, bioackumulerbara och toxiska organiska ämnen (PBT)	Ämnen med 1. en halveringstid >60 dagar i marint vatten eller >40 dagar i sötvatten eller >180 dagar i marint sediment eller >120 dagar i sötvattensediment samt 2. BCF>2000 samt 3. Kronisk NOEC (No Effect Concentration) <0,01 mg/l	<0,1	-
7. Bly (Pb)	Rena ämnen eller föreningar av bly (Pb)	<0,1	-
8. Kvicksilver (Hg)	Rena ämnen eller föreningar av kvicksilver (Hg)	<0,1	-
9. Kadmium (Cd)	Rena ämnen eller föreningar av kadmium (Cd)	<0,01	-
10. Farligt för ozonskiktet	Ozon Depletion Potential (ODP) >0 (R59)	<0,1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-

Datum
2009-03-01

Tilläggskriterier som endast gäller för kemiska produkter

Egenskaper (ämnen)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %)	
11. Allergiframkallande ³	Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen allergiframkallande vid inandning eller hudkontakt ¹ (R42, R43)	<1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	-
12. Mycket hög akut giftighet	a) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen mycket giftig vid inandning, hudkontakt och/eller förtäring ¹ (R26, R27, R28)	< 1 ^{2,4}	0,1 - <1 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
	b) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen mycket giftigt: risk för allvarliga bestående hälsoskador vid inandning, hudkontakt eller förtäring ¹ (R39 kombinerat med R26, R27 och/eller R28)	<1 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	0,1 - <1 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
13. Akut giftighet	a) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen giftig vid inandning, hudkontakt och/eller förtäring ¹ (R23, R24, R25)	<25 ² sammanlagd halt av olika ämnen	0,1 - <25 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
	b) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen giftigt: risk för allvarliga bestående hälsoskador vid inandning, hudkontakt eller förtäring ¹ (R39 i kombination med R23, R24 och/eller R25)	<10 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	0,1 - <10 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras

Datum
 2009-03-01

Egenskaper (ämnena)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %)	
14. Hög kronisk giftighet	Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen giftigt: risk för allvariga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt eller förtäring ¹ (R48 i kombination med R23, R24 och/eller R25)	<10 ² för respektive ämne, halterna ska inte summeras	0,1 - <10 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
15. Flyktiga organiska kemiska ämnen ³	Begynnelsekokpunkt < 250 °C mätt vid ett standardtryck av 101,3 kPa, samt har egenskaper enligt kriterierna för riskfraserna R65 (farligt: kan ge lungskador vid förtäring) eller R67 (ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad)	<10 sammanlagd halt av olika ämnen ⁶	-
16. Miljöfarligt	a) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen miljöfarligt; mycket giftigt för vattenlevande organismer ¹ (R50).	Värdet för L(E)C ₅₀ anger koncentrationsgränsen ^{2,4}	0,1 – gräns för <i>utfasning</i> ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
	b) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen miljöfarligt; mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön ¹ (R50/53).	Värdet för L(E)C ₅₀ anger koncentrationsgränsen ^{2,4}	0,1 – gräns för <i>utfasning</i> ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
	c) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen miljöfarligt: kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön ¹ (R53)	<25 sammanlagd halt av olika ämnen ²	1 - <25 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras
	d) Ämnen som har egenskaper enligt kriterierna i faroklassen miljöfarligt: giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön ¹ (R51/53)	<25 sammanlagd halt av olika ämnen ²	0,1 - <25 ⁵ för respektive ämne, halterna ska inte summeras

Datum

2009-03-01

¹ I enlighet med KIFS 2005:7 (med aktuella ändringar, se www.kemi.se). Bedömningen ska baseras på alla relevanta data om produktens hälso- och miljöfarlighet. Kriterierna är direkt tillämpbara när data erhållits enligt de krav på information som finns beskrivna i artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 1907/2006. Om det för en given hälso- eller miljöfarlig egenskap finns data från flera undersökningar som enligt kriterierna skulle leda till olika klassificering ska de data som ger den strängaste klassificeringen användas under förutsättning att de är av god vetenskaplig kvalitet.

² I de fall det finns en lägre haltangivelse i KIFS 2005:5 (med aktuella ändringar www.kemi.se) så gäller denna.

³ Kriterierna för allergiframkallande ämnen samt flyktiga organiska kemiska ämnen ska säkerställa en god arbetsmiljö på byggarbetsplatserna. Begynnelseokpunkten är satt utifrån direktiv 2004/42/EG, haltgränsen har satts utifrån branschöverenskommelser för färg, lack och lim.

⁴ Haltgränserna enligt tabell 13a och 14 enligt KIFS 2005:7 med aktuella ändringar gäller. Haltgränserna har satts med utgångspunkten att BASTA-registrerade produkter inte ska vara märkta med farosymbolerna giftigt eller miljöfarligt.

⁵ Haltgränserna gäller så länge det inte finns lägre haltangivelser i KIFS 2005:5 (då gäller denna i enlighet med utfasningskriterierna) eller 2005:7 tabell 13a och 14 (med aktuella ändringar, se www.kemi.se)

⁶ I de fall det finns en lägre haltangivelse i KIFS 2008:2 med aktuella ändringar för färger och lacker så gäller dessa angivelser.

Observera!

Ovanstående kriterier kommer att ses över med jämna mellanrum med syftet att helt kunna fasa ut ämnen med dessa egenskaper. Eventuella revideringar kan komma att genomföras för att anpassa dem till ny kunskap samt till omvärldens krav och målsättningar på kemikalieområdet. Kriterierna kommer att harmoniseras i takt med ändringar i REACH, rådets förordning (EG) nr 1907/2006 och GHS (Globally Harmonised System).